

A VÁSÁRHELYI GYÓGYSZERÉSZ, JANÁKY DEZSŐ JEGYEZTE LE 20 ÉV ALATT

Páratlan a szegedi nótakotta-gyűjtemény

Páratlan nótakotta-gyűjteményt őriz a hajdani vásárhelyi gyógyszerész Szegeden élő özvegye, Janáky Dezsőné. A 19 kéziratos kötetben 3246 dal maradt fenn.

DOMBAI TÜNDE

A neves vásárhelyi család sarja, Janáky Dezső gyógyszerészként végzett még a Horthy-rendszerben. Saját patikája nem volt, ezért legénykorában helyettesítő gyógyszerésznek állt a harmincas évektől húsz éven át - hallottuk Szegeden élő özvegyétől. Janáky Dezsőné Pancsi néni mesélte, hogy a férje társasági ember lévén élvezte a sajátos országjárást. Akkoriban úgynevezett „pendlítő” ugrott be hetekre-hónapokra, ha betegség vagy szabadság miatt nem akarták bezárni a gyógyszertárakat. Tévé nem volt, esténként az ifjú patikus beült a helyi kocsmába, vendéglőbe. Nem azért, hogy igyon, hanem hogy hallgassa a cigányzenészeket. A fiatal patikus citerázni tanult korábban, de nem zenélt, és nem is énekelte. Inkább lejegyezte a nótákat.

Papírlapra jegyzetelte a dallamot és a

szöveget, megkérdezte a szerzők nevét. Hazatérve kiválóan olvasható gyöngybetűkkel kottáskönyvbe tisztázta le a hallottakat. Azért olyan egységesek a kék, piros, zöld, fekete tintával sorjázó

→ Jó állagú, szakszerű

Sárosi Bálint, a neves népzenekutató látva a gyűjteményt azt írta: megőrzésre alkalmas a jó állaga és szakszerű kottázása miatt. A kulturális minisztérium kiadásra javasolta, az akadémia zenetudományi intézete felajánlotta az ismeretlen és feltáratlan kincs múzeumi megőrzését és a „jelentős szellemi tőkéért” 10 ezer forintot.

hangjegyek, verssorok. A szegedi cigányprimás, Dankó Pista nótái mellett a gyógyszerész megőrizte az ugyancsak szegedi Madácsy László szövegét. De fennmaradtak 17. századból való szerzemények is. Minden nóta végén ott a „pont”: a gyűjtő kézjegye.

Az 1950-es patikaállamosítással leál-

dozott az utazó gyógyszerészek kora. Ez véget vetett Janáky Dezső nótagyűjtő pályafutásának is. Nem „cigányozott”, nem nótázott többé. Megállapodott Vásárhelyen, feleségül vette 23 évvel ifjabb asszisztensét, akivel 1963-ig éltek együtt. A most 81 éves özvegy őrizi a nótakottákat, és pár éve, amikor megtanult számítógépen írni, rendszerezte a

kincseket. Pancsi néni megszámlolta, a 19 kéziratos kötet 3246 nótát rejt. Ezeket egyenként leltározta, nincs köztük két egyforma. Büszke rájuk, gondolt már kiadásra vagy eladásra, hogy egyben maradjon a tudomása szerint legnagyobb hazai nótakotta-gyűjtemény. Még nem talált megfelelő kérére.

■ JANÁKY DEZSŐNÉ LETÁROZTA AZ EGYEDÜLÁLLÓ ÖRÖKSÉGET

Fotó: Schmidt Andrea

Roham a jegyekért

A Szegedi Szabadtéri Játékok 2009-es előadásaira szóló belépők közel fele már elkel. Számos készpénzkímélő lehetőség és több mint negyezer új értékesítő hely várja a jegyvásárlókat. A népszerű sztárokkal színpadra kerülő Cigányszerelemre is már csak korlátozott számban kaphatók belépők.

MUNKATÁRSUNKTÓL

A jegyeladásokon is látszik, hogy elindult a Szegedi Szabadtéri Játékok 2009-es évadának kampánya: a jegyek és bérletek közel fele már gazdára talált. Az érdeklődés egyre nő, már országos szinten is érzékelhető. A szervezők a szegedieknek azt javasolják: ha valamelyik előadásra kíváncsiak, ne habozzanak jegyet vásárolni még a roham előtt. A fesztivál látogatói évek óta többségében turisták, akik elsősorban a szombati előadásokra érkeznek, ezért a szabadtéri a többi előadásnapon olcsóbb jegyekkel kedvez a szegedieknek.

Számos készpénzkímélő lehetőség-

■ SZABÓ P. SZILVESZTER

→ „A HALÁL” KÖLTŐI ESTJE. Az Operettszínház sztárja, a Szegedi Szabadtéri Játékok Elisabeth-produkciójában a legendás Halál-szerepet alakító Szabó P. Szilveszter április 20-án, hétfőn 19 órakor verseit és novelláit olvassa fel a REÖK-ben. Az exkluzív irodalmi szalonra jegyek - melyeket a nagy érdeklődésre való tekintettel érdemes előre megvásárolni - már kaphatók, a teljes árú 500, a kedvezményes 300 forintba kerül.

gel élhet az, aki szeretne jegyet váltani a produkciókra, hiszen a Sodekho Pass és az Accor kultúra utalványaival is megvásárolhatók a belépők. A fesztivál turisztikai-stratégiai partnere, a TUI Utazási Központ szállással egybekötött utazási csomagokat is kínál a szabadtéri előadásaira szóló jegyeket is magában foglaló konstrukcióban. A szegedieket külön ajánlattal várják, így ők is felhasználhatják üdülési csekkjeiket. Bővül a jegyértékesítő helyek száma is, hiszen április 10-étől országsszerte valamennyi lottózóban lehet jegyet vásárolni az előadásokra. A jegyváltás legkényelmesebb módja kétségkívül az internetes vásárlás, amelyre az Interticket rendszerén keresztül nyílik lehetőség.

Az idei szabadtéri egyik leginkább várt produkciója a Cigányszerelem, amelyben a legismertebb hazai sztárok lépnek fel, így Bodrogi Gyula, Stohl András, Gesztesi Károly, Hollósi Frigyes, Kovács Patrícia és Molnár Piroška. Az előadásra a jegyek közel ötven százaléka már elkel, így aki kíváncsi a népszerű sztárookra és Béres Attila lenyűgöző rendezésére, annak igyekeznie kell. (X)

JURONICS TAMÁS RENDEZI BERLIOZ OPERÁJÁT

Faust elkárhozása – májusban

Két héttel később tartják meg a Faust elkárhozása bemutatóját, így április 24-e helyett május 8-án láthatja a premierbérlet közönsége a Berlioz-operát a nagyszínházban. Juronics Tamás rendezésében, Gyüdi Sándor vezényletével, Kentaur díszletében az évad legnagyobb produkciója készül.

MUNKATÁRSUNKTÓL

- Létszám, technikai megoldás és megszólalás tekintetében is ennek az évadnak a legnagyobb produkcióját próbáljuk. A díszletet és a jelmezt is Kentaur tervezi, akivel a színpadtechnika minden lehetőségét kihasználva bonyolult koncepciót találtunk ki. Nagy díszletelemeket mozgatunk, köztük kell a hatvantagú kórusnak és a szólistáknak közlekedniük - mondja a rendező, Juronics Tamás. A Szegedi Nemzeti Színház művészeti vezetője azt ígéri: olyan effekteket alkalmaznak majd, mintha filmeznének. A színpadot olykor egy kamera képévé alakítják, és mintha zoomolnának, úgy mutatják a nagy teret szubjektív, kicsivé téve. Máskor a plafonból lesz a padló, vagy a földi világ válik a Faust-témának megfelelően alvilággá.

- Menny, Föld és Pokol egyszerre kell, hogy jelen legyen a színpadon. A mű filozofikuságát az is adja, hogy sohasem tudjuk, mi az igazság: Faust a lehetséges igazságok között örlődik. Legjobb képi megvalósítása ennek, ha a színpadi tereket is felborítjuk - hangsúlyozza Juronics Tamás, aki nem először zsebesül a Fausttal, a kilencvenes évek elején a Gounod-operában mestere, Imre Zoltán koreográfiáját táncolta a Walpurgis-éjben. Később Bodolay Géza debreceni Faust-rendezéséhez már ő készített koreográfiát a nevezetes balettjelenethez.

■ - AZ ÉVAD A LEGNAGYOBB PRODUKCIÓJÁT PRÓBÁLJUK - MONDTA JURONICS TAMÁS

Fotó: Frank Yvette

A katona történetét is egyfajta Faust-átíratként értékeli.

- Úgy tudom, Berlioz Faustja Magyarországon csak oratorikus formá-

nevezetes produkció. Nehéz megrendezni, mert eredetileg nem is színpadi műnek íródott, így kevés benne a szituáció, de talán épp ezért alkalmas arra, hogy pont én foglalkozzak vele. Igyekszem sok érzelmot, vizualitást a színpadra vinni. Gondolkodtam azon, hogy a magyar vonatkozásokat ábrázoljam-e, de ezektől végül távol tartottam magam. Berlioz többször járt Magyarországon, nagyon megtetszett neki. A darab úgy kezdődik, hogy Faust a magyar Alföldön nézi a tájat, élvezi a csendet és az érintetlen természetet. A Rákóczi-induló természetesen elhangzik majd az előadásban, de nem készítettem rá néptáncos koreográfiát - árulja el a rendező, akinek vezetőtársával, az operát vezénylő Gyüdi Sándor főigazgatóval ez lesz az első közös produkciója az évadban, ezért tökéletes munkával szeretnének kiállni a közönség elé. Ennek érdekében két héttel később, május 8-án tartják meg a premieret, hagynak időt a felkészülésre.

- A Faust-sztori tulajdonképpen egyszerű történet, csak épp megtámadja a keresztény alapeszményeinket és filozófiánkat, miközben persze védi is ezeket. Filozófiai szempontból roppant bonyolult darab. Azt sem tud-

→ Operabarátok köszöntötték

A Korzó Zeneházban tegnap Berlioz operájáról, az előadás koncepciójáról, színpadképéről Juronics Tamással, a Faust-téma zenei feldolgozásairól pedig Gyüdi Sándorral beszélgetett a Szegedi Operabarátok Egyesületének elnöke, Gyémánt Csilla színháztörténész. A város egyik legrégebben működő civilszervezete a Kossuth-díj átvétele alkalmából köszöntötte Juronics Tamást.

ban szólalt meg, színpadon még nem láthatta a hazai közönség. Máshol sem született belőle túl sok előadás, bár épp ebben az évadban a New York-i Metropolitan Opera is bemutatta, korábban pedig Salzburgban készült egy

juk eldönteni, hogy a végén van-e feloldozás. Faust és Mefisto konfliktusait is szeretném megmutatni. A dolgok ehhez hasonló megkérdőjelezése rám is nagyon jellemző, én is sokszor kívülről látom magamat.

SZEGEDISZABADTERI.hu

Lehár

CIGÁNYSZERELEM

operett július 3., 4., 10., 11.

Népszerű sztárokkal: STOHL András, KISS B. Atilla, GESZTESI Károly, BODROGI Gyula, MOLNÁR Piroška, KOVÁCS Patrícia, HOLLÓSI Frigyes

Jegyértékesítés:
REÖK, Tisza L. krt. 56
T.: 62/541-205